

SPADBLADET

- nyhetsbladet från Arkeologigruppen

Spadbladet 2, 2020

Arkeologigruppen vid Stockholms läns hembygdsförbund

En julhälsning

Vi i Arkeologigruppen vill önska er alla en riktigt fin julhelg och ett gott nytt (och förhoppningsvis mer normalt) år. Ät gott, läs en god (arkeologi?-)bok och var försiktiga så hoppas vi kunna ses igen runt något fornminne eller på ett föredrag under 2021. Läs vidare Gunillas kloka ord nedan i detta Spadblad och några andra tips.

Mats, Gunilla, Johnny, Erica, Berit, Inger och Sven-Gunnar

Nordians hög i Åshusby. Inte så julaktigt, men lite snö i alla fall... Foto: red.

Paus, paus...

Arkeologigruppens verksamhet är främst inriktad på utflykter till kulturhistoriska och fornlämningsområden i natur- och kulturlandskapet, ledda av sakkunniga personer. Detta kräver tillgänglig kollektivtrafik eller bilfärd med eller utan medpassagerare eller t.o.m. en hyrd buss. Detta har tvingat vår programverksamhet att pausas.

Vi hoppas dock att C-19-restriktionerna ändras senare i vår så att vi kan träffas igen för att gemensamt få uppleva det som finns i landskapet, få höra sådant vi inte hade kunskap om och få diskutera med andra det natur- och kulturlandskap som vi besöker.

De programpunkter som skrinlades i våras finns kvar och även listan med andra intressanta utflyktsmål. Planeringen med ett nytt kommande seminarium kommer förhoppningsvis att återupptas efter att restriktionerna lättats.

Gunilla Hammarsjö

Söktjänst om runor

På Riksantikvarieämbetets möte den 3 december 2020 lanserades den nya söktjänsten **RUNOR**.

Om du inte deltog i mötet, kan du på www.raa.se/hitta-information/runor/ fördjupa dig i all information. Under rubriken *Aktuellt om Runor* kan du lyssna på föredragen under mötet. Programmet omfattade *Projektet Evighetsrunor* med Magnus Källström, Raä, Henrik Williams och Marco Bianchi, Uppsala universitet, *Forskningsplattformen Runor* med Marcus Smith och Hanna Larsson, Raä och *Digitaliseringsinsatser och forskning* med Patrik Larsson, Högskolan Dalarna, Magnus Källström och Laila Kitzler Åhfeldt, Raä, Marco Bianchi, Uppsala universitet.

Nytt är att nu ingår material om Dalrunor i plattformen samt att Otto von Friesens gedigna samlingar nu digitaliseras.

Glädjande var att höra att Raä:s mål med denna plattform är att nå alla som är intresserade av runor. Den tidigare söktjänsten har uppfattats som svårarbetad och endast för forskare och initierade.

Gunilla Hammarsjö

Vikby

Den kanske mest omfattande arkeologiska undersökningen under detta corona-år har ägt rum i Viggbyholm i Täby. En gårdsbebyggelse har undersökts, under historisk tid benämnd Wighby, eller Vikby, ”byn vid viken”. Under grävningsarbetet har framkommit husgrunder (långhus, grophus och stengrundshus) och gravar, och inte minst den uppmärksammade

silverskatten. Det mesta verkar härröra från vikingatid, men äldre gravar kan ha funnits sen tidigare.

Läs gärna vidare i Fornminnesnytt (Täby Hembygdsförening), hela nio nummer under det gångna året har ägnats åt undersökningarna. Läsvärt under julhelgen om du inte redan läst!
<https://www.hembygd.se/taby/page/35750>

Betr. silverskatten kan du också läsa pressmeddelandet från Arkeologerna:
<https://arkeologerna.com/vikingatida-silverskatt-funnen-i-taby/>

Hänt i länet

Lovö hembygdsförening har öppnat ett museum i ett gammalt magasin i tre plan. Ett av planen tillägnas arkeologin på ön, där Stockholms universitet under många år genomfört seminariegrävningar under ledning av Bo Petré (som också organiserat utställningen). En ganska väl kartlagd fornlämningsrik bygd alltså. Besök på museet bokas via hembygdsföreningen. Även om det inte är bästa tiden nu så kan det vara bra att sätta upp på ”att göra”-listan. Kanske kan vi organisera ett samlat besök där så småningom. Läs mer på hembygdsföreningen hemsida, klicka på ”Museum” på sidan:
<http://www.lovohembygd.com/>

En ny app för mobilen, ”Upptäck historien”, om historiska platser i Stockholms län lanserades tidigare i höst av Stockholms läns museum. Du kan följa med på historiska vandringar i Stockholm och dess omnejd.
<https://stockholmslansmuseum.se/upptack/besok-lanet/mobilappar/>

Österåkers kommun har nu tillsammans med Arkeologerna levandegjort bopplatsen vid Tråsättra i Åkersberga med olika digitala visualiseringar. Denna bopplats, som undersöktes för några år sedan, var en s.k. gropkeramisk bopplats (yngre stenålder) och bjöd bl.a. på fynd av spektakulära lerfiguriner.
<https://arkeologerna.com/bloggar/trasattra/stenaldern-far-nytt-liv-i-osteraker/>

I Arkeologigruppen vid Stockholms läns hembygdsförbund ingår:

**Gunilla Hammarsjö
Berit Gustafsson
Mats Hansson
Johnny Wallin
Inger Karlsson
Erica Nyström
Sven-Gunnar Broström**

Spadbladsredaktör Mats Hansson, e-mail: 1hansson@telia.com
Om du önskar prenumerera (och inte redan får detta blad), skicka ett e-mail till den adressen.

Vår webbplats finns numera på <https://www.hembygd.se/stockholm/page/32696>
För aktuella aktiviteter kan du även titta på hemsidan för Stockholms läns hembygdsförbund:
<https://www.hembygd.se/stockholm>